

JERZY FILIP

ur. 1934; Włodawa

Miejsce i czas wydarzeń	Włodawa, II wojna światowa
Słowa kluczowe	projekt Archiwum Historii Mówionej - opracowanie i udostępnienie online najcenniejszych zasobów, getto we Włodawie, Żydzi, Holokaust, egzekucje Żydów

„Zaczęły się okropne rzeczy z Żydami”

A później zaczęły się okropne rzeczy z Żydami. Pamiętam, nie wiem czy to zarządy te, czy gminy żydowskie, robiły te listy, i po kilkadziesiąt osób było prowadzonych na kirkut we Włodawie. Szło dwóch gestapowców, jeden z przodu, drugi z tyłu, i prowadzili ich tam dwuszeregiem. Myśmy wtedy wyłazili na tą lipę z chłopakami, i patrzyliśmy, co się dzieje. I oni ich tam prowadzili na skraj kirkutu, i po prostu rozstrzelali wszystkich po kolei - starsze kobiety, młode, dzieci, mężczyzn. To się odbywało co jakiś czas, tam były kopane olbrzymie groby, i oni tam to ściągali, ta obsługa, już też chyba z Żydów czy z więźniów zrobiona. Raz widziałem, jak prowadzili dużą grupę Żydów, młodych mężczyzn trochę było, ustawili ich naprzeciwko getta, przy kirkucie, tam gdzie teraz żłobek chyba jest, czy ta zabudowa, bo to się zmieniło wszystko, ale to było pole. Zostali ustawieni w dwuszeregu, a przed nimi położyli karabin maszynowy, ci gestapowcy, Niemcy w hełmach, i mieli wykonać egzekucję wszystkich. Ale z tego tłumu wyskoczył jeden młody człowiek, Żyd, pamiętam - w chałacie, w butach z cholewami, w takiej czapce, i podleciał do tego dowodzącego gestapowca i kopnął go chyba, czy chciał go uderzyć. I zrobił to, zdążył, bo za moment on go zastrzelił. I potem wszystkich rozstrzelali po kolei. No i doszło do likwidacji getta, jak wszędzie.

Data i miejsce nagrania	2022-03-30, Chełm
Rozmawiał/a	Piotr Lasota
Redakcja	Małgorzata Maciejewska
Prawa	Copyright © Ośrodek "Brama Grodzka - Teatr NN"